

NCA ရှိ နှိပ်ကွပ်မှုအား နှိပ်ကွပ်မှု

ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၀၂၀ ခုနှစ် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဦးစိုးဝင်းက နေပြည်တော်၌ အစည်းအဝေးတစ်ရပ် နှစ်ကျင်းပခဲ့ရာ၌

မျှော်လင့်ရုံ အစည်းအဝေးကို NCA (၀၁) လိက်ကသုတ်ဒေသနာပုဒ်မ ၂၀၂၀ မတူမတိုက်ထွက် လုပ်ငန်းစဉ် အကြားအလိုအသိကိစ္စကို ဂုဏ်ထူးဆောင်များအဖွဲ့အစည်းက ဆောင်ရွက်ပေးမည်

ဂိတုကျွန်း (၅) စွက်၊ လွင် (၁)၊ လွတ် (၉) Vol.1, No.9, November 16, 2019

ပေါ်ရဲမဲ (၂၀၂၀) ကံ ပွဲဒေသကောန်ချင်အရင်တံ အရာကော်ဆော နွဲဂျိုင်ကောင်

နာပိုန်အံ၊ ဂိတုကျွန်း (၂) စွက်၊ နဝင်ဝမ်မာ ၁၃၊ ၂၀၁၉

သွက်ပေါ်ရဲမဲ (၂၀၂၀) ရှိ ဖော်ကောန်ချင် အရင်တံအရင် ပလောင်ပလောင်ပလောင်ကရဲတံ ပွဲတိုက်ကရဲမဲ၊ တိုက်ကရဲမဲသံသွက်ပေါ်ရဲမဲ ကော် တိုက်ကရဲမဲခေတ်တံ ဟိုတံနွဲကော်အကာအရာ ဟွဲစိုတ် သိုဟ်၊ နွဲကော်ပဋိပက္ခဟွဲမဲ၊ နွဲကော်ပေါ်ရဲမဲ၊ နွဲကော်အကာ အရာ မအေန်ခိုင်ဟွဲမဲတံ အရာကော်ဆောဂံလောင် နွဲပွဲမဲဂျိုင်ဂွင် ဟွဲတုပကို ရး ကော် တိုက်ကရဲမဲဟ် တေရောင် သာပွဲ ဖော်ပရေင်ချင်ကွာန် ကောန်ချင် အရင် အပွဲဒေသကို ဟိုရဲ။

ပွဲတိုက်ကရဲမဲ ယာပွဲပွဲတင်တုပစိုတ် ပရေင် ဒေသပရေင်ဟွဲမဲ လုပ်ပုဂံပုဂံ အခေါင်အရာ ပေါ်ရဲမဲ (၂၀၂၀) မာန်ဟာဂံ ဖော်ပရေင်ချင်ကွာန်ဂမ္ဘိုင် နွဲအပွဲတိုက်ကရဲမဲ ခိုင်ခိုင်ခိုင်ရဲ။ မူဟိုတ်ကရဲမဲမူး

“အကာအရာ ပရေင်ဂိုကွီ ဟွဲစိုတ်ကရဲမဲ ဒပ် ဟွဲမဲ ထွေးကွာင်ဟိုတ်သာကံမူး ကမ္မယေန်ပေါ်ရဲမဲ ညးတံ ကွာတ်ထေတ်ဒေသမာ် မာန်မံင်ကောင်။ ဝိုပို ကံ နွဲကွာင်တေတ် အကာအရာလောင် နာနာသာ ခိုင်ကွာင် မာန်ကောင်။ နအကာအရာဂံ အရာဟွဲမဲပု အရာ ဟွဲထေတ်ကံဒိုတ်လောင် ကွီခိုင်ကွာင်မာန်ကောင်။ ဒေသ ကောန်ချင်အရင်ဂံ ကြပ်ခိုင်ကို ပေါ်ရဲမဲ ကောင်တံ ပွဲတေင် လွာ်တိုက်ကရဲမဲ၊ တိုက်ကရဲမဲ သေသွက်ပေါ်ရဲမဲ၊ တိုက်ကရဲမဲခေတ်တံမူး အခိုင်ဟွဲရဲ ဒေသမာ်ပွဲမဲဂျိုင်ဒေသကွာတ်မာန်မံင်ကောင်။ ဒါနုဂံရဲ ပိုခိုင်ခိုင်” သာပွဲ ဒက်တာမကာမံတုဂျာ ပဋိပက္ခဟေ ညးချင်ကွာန် တိုက်ကရဲမဲ (KSPP) ဟိုရဲ။

စပ်ကံကံကွဲမူးဆဲးပိုင်လုပ်ကွာင်တံ နွဲကော်အခေါင် ကိုမာ်၊ ကိစ္စပရေင်ခိုင်တံမာ် ကော် အရာဒေသခိုင် တွာဟ်တံတံတံ KSPP ဖော်ညးချင်ကွာန် တိုက်ကရဲမဲ မစန်ပကော်လပ် နကော်ဖော်ပရေင်ချင်ကွာန်

ကရေင် ပိဖော်တံ ဂးလပ်သာလီရောမူး

“ကိစ္စကွာအိုတ်ကံ ကိစ္စပရေင်လူလှာ် (ညးန ဘာကွာ) ဖော်ပရေင်ချင်ကွာန် အပွဲဒေသ။ ဒုတိယကံ ကိစ္စကောန်ကလောန် ပြင်ကွာင် နုဋ္ဌာန်တွာဟ်ဟ်၊ ရဲတံကံ ကွာင်နုဋ္ဌာန်ချင် (ဒေသ) တွာဟ်တေတ်တံ ကွာင်ကောန်ကမ္ဘာန် လုပ်ဖျေသပိုင် အပွဲဒေသ ကောန်ချင်အရင်တံ သိုနွဲကော်အခေါင်တံမာ် အပွဲ ဒေသကိုရဲ၊ ဒါနုဂံရဲ ကုကံလောင် အရာပိုဒေသခိုင်မဲ။ တတိယကံ ကိစ္စပရေင်ခိုင်တံ စုတ်မာ်ဂံလောင် ဒ် ကမ္ဘာန်ထေတ်ကံကို ခိုင်ခိုင်ခိုင်ခိုင်မဲကွီရဲ၊ မူဟိုတ် ကရဲမူး မာ်ဒပ်ဟွဲမဲ ခိုင်ခိုင်မာ် သွက်ဖော်ကျဲဖေါဒ် ကောင်တေတ် ထေတ်ကံဒေသခိုင် သွက်အနာဂတ် ပွန်ရဲ။ ဝိုပိုကံ ဒ်ကွာင်မူး ပေါ်ရဲမဲဟ် ဒ်ပွဲတေင်ညးဟာ၊ ကမ္ဘာန်ပေါ်ရဲမဲဟ် သေင်ထေင် ကွေးကွေးမာန်ညီ ဟာ သာကံ သွက်ပုဋ္ဌာန် တိတ်ခိုင်နာသာမာန် ကောင်” သာပွဲ ကမ်ခိုင်အိုင်ခိုင် ဒုဋ္ဌာဋ္ဌ ဖော် KSPP ဟိုရဲ။

ဖော်ပရေင်ဖေါဒ်ဗြေင် ကောန်ဂကူလီဖြူ နွဲ အပွဲတိုက်ကရဲမဲဂံဝင်ဝင်ခိုင် ကောင်ကာကောန် ချင်အရင်မဲဒါတံ အတိုင်စရင် သွာ် (၂၀၁၅) မူး လွတ်ကောန်ဖော် နွဲစိုတ် (၅၀၀၀၀) ရဲ။ စိုန်ဂံလောင် ပေါ်ရဲမဲအလန်ကံမူး ထွေးဟိုတ်ကို တိုက်ကရဲမဲဟ် ပရေင်စိုတ်လလမ်တံ ပေါ်ရဲမဲ ဝေင်ယာယာမဲ နွဲ မာန်ညီဟာဂံ ခိုင်ခိုင်ခိုင်ကို ဂးရဲ။

ဥက္ကဋ္ဌဥပုဋ္ဌာန် ဖော်ပရေင်ဖေါဒ်ဗြေင် ကောန်ဂကူလီဖြူ (ဖော်ဒုဋ္ဌ) လထွေးခိုင်ညး အတိုင်သွက်ကံရဲ။

“ပေါ်ရဲမဲဟေင် ပိုတ်ကောန် ပွဲသွာ် (၂၀၂၀) တေတ် ဒ်ပေါ်ရဲမဲ သွေးပွေးဝေင်ယာမဲမာန်ဟာ သွေးပွေး နွဲ ကိုပွဲတေင် (တံစူးနုပပပပ) မာန်ဟာ ကုကံလောင် ဝေင်မဲတေင်။ ပရေင်စိုတ်လလမ်လောင် ဝတာပ်

(၂၀၂၀) ကံညီဟာ ကုကံလောင် မွဲတေင်၊ မွဲကရေင်ကို ပရေင်ဒေသပရေင်ဟိုတ် ပရေင်စိုတ်လလမ်လောင် ဒ်ကွာင်မာန်မု ပေါ်ရဲမဲ (၂၀၂၀) ရှိ ပြေင်ပြေင်ကွာင် ထွေးမာန်ကောင်” သာပွဲ ဥက္ကဋ္ဌဥပုဋ္ဌာန် ဦးစိုးဝင်း ဂးရဲ။

“ KIA ဟိုတ်နုဋ္ဌာန်ထွက်စွတ်တံ NCA ကီရဲရဲ သွက်ပွဲပံက်ရင်မာ်၊ သွက်ပွဲထွက်စွတ် ဒေသမာ်ဂံ ကွာတ်အာမာန်မံင်ကောင်ကို ပိုခိုင်ခိုင်။ ဒါလူ၊ ထွေး ဟိုတ်ကို ပရေင်ဂိုကွီတံ ကွာတ်ကွေဒေသမာ်လောင် ကွာတ်မာန်မံင်။ ဝိုပိုကံ ဟိုတ်နုဋ္ဌာန်သေင်ကို ဒါစိုတ် လလမ် ဟွဲသေင်ကိုဒါစိုတ်ကွီတံ ရဲဖော်ပို ဝဲအာ ဝဲကွာင် ဝဲချီရောင် ဝဲစိုတ်ဆိုင်ပ ဝဲစိုတ်လုက်စိုတ်ကို ညးချင် ကွာန်ကို အခေါင်အောန်အာမာန်မံင်” သာပွဲ ညး ဆက်ဟိုရဲ။

အပွဲတိုက်ကရဲမဲဂံ သွာင်နုဋ္ဌာန်ဖော်ဖော်ဗာမိဖော် ဖော်ကျဲဖေါဒ်၊ ဖော် NLD တံဂံတံ ဖော်ပရေင်ချင် ကွာန်ကရေင်တံ၊ ဖော်ဂဥပုဋ္ဌာန်ကရေင်ဖြူ ကောန် ဂကူသေ (SNLD) ဖော်ပရေင်တေတ်ကံ ကောန် ဂကူတာဲလံ (သေသွာ်) ကော် ဖော်ပရေင်ချင်ကွာန် တွာဟ် လူ၊ လူ၊ တံလောင် ပလောင်ပလောင်ခိုင် သွက်ပွဲလုပ်ပြိုင် ပွဲတိုက်ကရဲမဲဂံကို ဝဲတံကေတ်ရဲ။

တံပွဲ သွက်ဖော်ပရေင်ချင်ကွာန် ဒေသ ကောန်ချင်အရင်တံမူး ဖော်နုဋ္ဌာန်ချင် (ဖော်ဖော် ဗာတံ) တေတ် ဒ်ဆောပြိုင်အမိက သွက်ညးတံရောင် ဥပုဋ္ဌာန်လူလူ ညးတာလျိုင် လလောင်ပရိုင် ဖော်ကောန်ဂရေတ် ဂကူကရေင် (KNCC) ဂးရဲ။

“ပြသွာဖော်ဖော်ပိုတ် ဒေသခိုင်မာန် ဖော်ကောန် ချင်အရင်ပိုတ် ဖော်ဖော် နုဋ္ဌာန်ချင် (ချင်ဖော်) တေတ် ဒ်ဆောပြိုင်ဖော်ဖော်ကောင်။ ဖော်ကောန်ချင်အရင် နွဲပွဲတိုက်ကရဲမဲကံ ညိုင်ဝဲဒူး ဖော်ဖော် ကွာင်နုဋ္ဌာန် ချင်တေတ် ဒ်ကလောန်အမိကမဲကောင်။ ဇူးအာ ပေါ်ရဲမဲ (၂၀၂၀) တံတေတ်လောင် အမာတ်နုဋ္ဌာန်

ကောန်ချင်အရင်ပို ညိုင်ဝဲလုပ်စိုတ်ပိုင် ပွဲကွတ်ထပ် တိုက်ကရဲမဲကို ကွတ်ထပ်ကိုင်ချင်တေတ်လောင် ဒ်အရာကော်ဆော အမိက သွက်ဖော်ကရေင်ပို နွဲ အပွဲတိုက်ကရဲမဲကရေင်ကံကိုကောင် မိက်ပွဲဟို” ဂးရဲ။

ထွေးဟိုတ်တေတ် ဟိုတ်ကံ သက်စွဲထေတ် အပိုင် ခြာဒေသမာ်တံ ဖော်ဟွဲဟိုတ်ပို ပေါ်ရဲမဲ ဗွတ်ဗွတ် အလုပ်ပွဲတိုက်ကရဲမဲ ဖော်ကောန်ချင်အရင်တံ ခိုင် ဝေင်။ ဝေင်ဆက်ရဲပွဲသေင်ကီ ပွဲဖော်ကောန်ချင် အရင်တံဂံ အခက်ခဲလူလှာ်ဂံလောင်နွဲ၊ ပွဲကောင်ကာ ပရေင်စန်ဒက်ဖော်၊ ပရေင်ဂိုကွီ၊ အခေါင်ဟိုတ်တံစန် ဒက်ဗူးဗူးဗူးတံလောင် ဒေသခိုင်ခိုင်ခိုင်လူလှာ်ရော၊ ပေါ်ရဲမဲဟ်လောင် သွေးပွေးဝေင်ယာညီဟာ၊ ကိစ္စပရေင်ခိုင် စိုတ်မာ်၊ ကိစ္စသွာကမ္ဘာန်ဆိုင်ပြိုင်တံ ဝဲအခေါင်စိုတ် မာ်ဂံလောင် လုပ်ပပ တံ စိုတ်အဆင်လူမာန်ရော ဝေင်မပွဲပိုပိုတံ နွဲကွာင်ပွဲဖော်ကောန်ချင်အရင်တံ သာပွဲ ကွာင်ညိုင်ခိုင် နုဋ္ဌာန်ပရေင်ချင်ကွာန်ကရေင် နွဲတံဇီဇီဖော်ဟိုတ် ဟိုတ်ကွာင်အိုတ်ရဲ။

ပေါ်ရဲမဲဟေင် (၂၀၂၀) ကံ ညိုင်ဝဲဒ် ပေါ်ရဲမဲ ဘာသာပြေင် ဗူးဗူးဗူး ဝေင်ယာယာဂံ အလိုအသိ၊ ဒပ်ဟွဲမဲ၊ ကမ္မယေန်ပေါ်ရဲမဲဟေင် ကောန်ပုဒ်ကိုညီ ဖော်ပရေင်ချင်ကွာန်ကရေင်တံ အာတ်မိက်လပ်ရဲ။

အယောပေါ်ရဲမဲဟေင် ဂိတုနဝင်ဝမ်မာ (၂၀၁၅) တေတ် အပွဲတိုက်ကရဲမဲ ဌာန်ကောန်ဂကူချင်တံ နွဲတိုက်ကွီ မပွဲ ပိုင်မာ်၊ ချီပို၊ ဖြပ်ပရာဘမ်၊ မချာမ်ပပ်၊ ယိုင်လာန်ဖူ၊ တနာင်၊ အေန်ဂျာန်ယာန်၊ မာန်သီ၊ မိုမိုက်၊ လူကု ကော် ပွဲကောန်လူလူ အပွဲပိုင်ချင်ဖြေင် ဌာပ်မူး ကောန်ပုဒ်ပေါ်ရဲမဲ ဟွဲမာန်ရဲ။ ဆာ်သွေး ဟွဲသေင် ပွဲပိုင်ချင်လူလူ ပေါ်ရဲမဲနွဲကိုလောင် ကောန် ပုဒ်ကို ဗွတ်ဗွတ်အလုပ်ပွဲပိုင်ချင်ဟွဲသေင် ဝဲတံ ကေတ်ရဲ။

ဂလာန်ဦးဒါန်လိက်

ဖေဝ်ဒရေဝ်ဂှ် ဖျောတ်ဒိုင် ညံင်ဂါထာသွးဟုံတဲ ဒးမံက်ကိရုပ်ရ် နတဲနဇိုင်ရောင်

အ လိုအသီအေနအေဝ်ဒီလေဝ်ကီု၊ ညးမကိကသပ်ကုန်ဗျူင် "ဒင်အံင်သာန်သုကူ၊ (ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်)" လေဝ်ကီု၊ ညွှိပ်ပွန်ဇော် "မေနအံင်လိုင်" လေဝ်ကီု၊ စပ်ကိမအရေဝ် "ဒီမင်ကရေၤ ဖေဝ်ဒရေဝ်" မရေဝ်ပံင်တေဝ်ကီုဒှ် မအရေဝ် "ဖေဝ်ဒရေဝ်" မွဲမကီုဒှ် ဟုံဒိုင် ပွဲအသေအဟာန်၊ ဟုံဒိုင်ကီု အာစာပရိုင်တံ ဂြိုင်ကီုအလန် ဂြိုင်ကီုဝါ မအရေဝ်ကံဂှ် ညးတံ ဖျောတ်ဒိုင် ဝီဂါထာကီုရ။ ညးတံဟေင် တပတ်ညံင်ရ် ကျီုဟ်ဒိုင် ပရေဝ်ဒရေဝ်တဲ ညံင်ကီုမံက်ကိရုပ်ရ် ယးကဗျိုင်တေရ။

မအရေဝ်ဖေဝ်ဒရေဝ်ဟုံဂှ် ကောန်ဗျိုင်အရေဝ်တံ အမိက ဝကူသေဝံတံ ကချေင်တံ ချေင်တံ ဟုံဂးကျိုင်ဒိုင် နကီုသက္ကရာဇ် (၁၉၄၇) ရ။ ပွဲကီုသက္ကရာဇ် (၁၉၄၇) ဂိတုဖေဖဝ်ဝါရီ (၁၂) ရ် ညးတံ ပတေဝ်ကေတ် ကျီုညွှိပ်ပွာ ညွှိပ်ပွန်အံင်သာန်တဲ ထွက်ကျိုင်စွတ်တံပေန်လုင်ဂှ် ညးတံ ပတေဝ်ကေတ် သွက်ဂွံပတန်ဗျိုင်ဖေဝ်ဒရေဝ်ရောင်။ ဆဂး ညွှိပ်ပွန်အံင်သာန် (သွာပရေင်ဗျိုင်ကွာန် ညးအံင်သာန်) ဒးဒင်ပန်ဂစိုတ်တဲ ပရေင်ဒက်ပတန် (၁၉၄၈) ရ် ဆဗိုတ် ဒင်ယျု ဖေဝ်ဒရေဝ် (ကွန်ဗျိုင် - ပြည်ထောင်စု) ရ။ ဆဂး ဖေဝ်ဒရေဝ် ဟုံဖေဝ်ရ။ အပိုဗွဲမဂြိုင်တံဂှ် ဝကူဗျူ ကဆံင်ဗဟုံဟေင် ထိုင်ဒင်လပ်ဂြိုင်တဲ ပရေင်ပိပရအံင်အပိုဂှ် ဟုံညီသာရ။ ကာလ ကျီုညွှိပ်ပွန်ကောန်ဗျိုင်အရေဝ်တံ ထွက်ဟုံဂးတိုန် ကွန်ဗျိုင်ဖေဝ်ဒရေဝ်ဗက်ဟုံဂတာပ်။ ဖွာန်ဗျူတံ သီအပိုတဲ ပလီုထေဝ် သီဒီမင်ကရေၤ သီဖေဝ်ဒရေဝ် (ပြည်ထောင်စု) ကီုရ။ ပွဲကီုသက္ကရာဇ် (၁၉၇၄) အယောချူသွာတ်တိုဂှ် ဝကူဗျူတံ ဂွံအာရး (၇) ရး။ ကောန်ဗျိုင်အရေဝ် ဝကူနွံလှိုင်ဂြိုင်တေဝ် မွဲဝကူတေဝ် မွဲတိုရ် ဝှ် ပရေင်ဝါ ပရဒမ် သာ်ကံဂှ် ဒစိုဒစးဒိုင် ဖေဝ်ဒရေဝ်ရ။ ကောန်ဗျိုင်အရေဝ်တံ ဒးဒင်ဖျိုင်ဖျေံ အဆံင်ဒုတ်ယရ။ ပရေင်ဖေဝ်ဒရေဝ်ဂှ် လိုအာပေင်င်ရ။

အမိက ညးမလီုပလတ်ထေဝ်ကုန်ဗျိုင်တံဂှ် ဒင်ပွန်ဗျူတံ ညးမစိုဗိုင်စရိတ်တူင်တုး စိုတ်ဓာတ်မဟာဂကူဗျူတံဟေင်ရောင်။ ပွဲကီု လညာတ်ညးတံ မိက်ဝှ်ဝှ် ကောန်ဗျိုင်အရေဝ်တံ သွက်ညးရရောင်တဲ ပွဲတုပ်ဟုံမိက်စွဲရောင်။ တဲကံ ဝှ်ပြင်ကောန်ဗျိုင်အရေဝ်တံ ပတိုန်နင် မူဝါဒဖေဝ်ဒရေဝ်ဂှ် ဒင်ပွန်တံ စေတိုတ် ဟုံသေင်ရောင်။ ဆဂး တဲကံ ညွှိပ်ပွန်ဗျူတံ ဟုံဒိုင် မအရေဝ်ဖေဝ်ဒရေဝ်ဂှ် ညံင်ရဖျောတ်ဂါထာရ။ အတိုင်ညွှိပ်ပွန်ဗျူတံ နွံပိုက်ဂှ်တေဝ် ကွန်ဗျိုင်ဖေဝ်ဒရေဝ် သွက်သွာတ် (၂၀၀၈) ရောင်။ သွက်ကောန်ဗျိုင်အရေဝ်တံဂှ် သာ်လိုလေဝ် ဒှ်ဟုံဗာန် ရောင်။ သွက်သွာတ် (၂၀၀၈) ဟုံဂှ် ဒင်ပွန်ဗျူတံဟေင် ကေံဇ္ဈာပ်လပ်အပိုနွံတဲ ပါပရအံင်အပို ကောန်ဗျိုင်အရေဝ်တံ ညီညဟေင်ရောင်။ ဟုံတဲနကီု ကောန်ဗျိုင်အရေဝ်တံ ဟုံမွဲပိုက် ရဲဝှ်ဝှ် လျဟ် ဒင်ပွန်ဗျူတံ ပတိုက်ကျိုင် ကောန်ဗျိုင်အရေဝ်တံ ဂြိုင်ကီုဒှ်ရ။

မွဲအခိုင်ခပ် အလိုအသီအေနအေဝ်ဒီဂှ် ဒင်အံင်သာန်သုကူကီု ဖျောတ်ဒိုင် မအရေဝ် ဒီမင်ကရေၤ ဖေဝ်ဒရေဝ် ညံင်ရ ကောန်ဗျိုင်ကီုရ။ ဆဂး နတဲနဇိုင် မူလေဝ် ဟုံကောန်ကီုရ။ အကြာကံ အရေဝ်တံတံကျိုင် အကြာကျီုညွှိပ်ပွန်အေနအေဝ်ဒီတံဂှ်တေဝ် ဝှ်ဒီမင်ကရေၤ မေင်င်တဲ မှ ဖန်ကီု "ဖေဝ်ဒရေဝ်" ရောင် ဂးရ။ ကောန်ဗျိုင်အရေဝ်တံ ဒစိုဒစး လညာတ်ဝှ်ရ။ အတိုင်အလိုအသီဟုံဒိုင် ဒက်ပတန် ပရေင်ဖိတ်လလမ် အပွဲကုန်ဗျိုင်ဟုံဂှ် ခေံဆက်စပ်ဒိုင်ကီု ကွန်ဗျိုင်ဖေဝ်ဒရေဝ်ရောင်။ မိက်ဝှ်ဝှ် ပရေင်ဖိတ်လလမ်တေဝ် ဒးဒက်ပတန်ကီုကွန်ဗျိုင်ဖေဝ်ဒရေဝ် ရောင်။ တဲကံ အလိုအသီအေနအေဝ်ဒီ ဖေဝ်ဒရေဝ် (Federal) လွဟုံကီု ဆဗိုတ်ပါပရအံင်အပိုကီု တိုရ်ညီည (Decentralization) ဟေင် ဟုံ ကောန်ဗျိုင်ကီုရ။

ဟုံတံဂှ်ရ မအရေဝ် ကျီုညွှိပ်ပွန်ဗျူတံဟုံဒိုင်၊ ညွှိပ်ပွန်ဗျူတံ ဟုံဒိုင်တံဂှ် ယဝ်ရ နတဲနဇိုင် မူလေဝ် ဟုံမံက်ကိရုပ်ရ်မွဲ မရပတေဝ်ကောန်ဗျိုင် အရေဝ်တံ လအံင်အာ အောန်အာရောင် ပတိုန်ထွေးကာရ။

NCA ရ် ဒှ်ကေ

ဝက္ကမာန်၊ နဝ်ဝေမ်ဗာ ၇၊ ၂၀၁၉

ကွာသွာ် (၂၀၁၉) ဟုံအိုတ်ညီညး သွက်ဂွံဆက်ကောန်အာ သဘင်သီကီုပရေင်ဗျိုင်ကွာန် ကွန်ဗျိုင် ကော်သဘင်သီကီုပေန်လုင် (၂၁) ပွဲကွံ အလန်စတုတ္ထ မွဲဝါပွန်ရောင်ဂှ် အလိုအသီအေနအေဝ်ဒီ ဟုံလပ်ဂှ် ဒီတဲကံ ဟုံကွာန်ကီုရ။

ရံင်ကေတ်ကီုကာလ တဲစွတ်သမ္ဘိ ထပက်စွတ်တံလိက်ကသုက် ဒေါ်ပန်ပေန်အလုံဗျိုင် ပေင် (၄) သွာ်တဲကျိုင် အံက်တပ်ဗာ (၂၈) ရ်မွဲ စပ်ကီုသွာ်ဒက်ပတန် ကွန်ဗျိုင်ဖေဝ်ဒရေဝ်အနာဂတ်ကံဂှ်ဝှ် ဝါထာဝန်လဟုံ ဒင်အံင်သာန်သုကူကီုသက်ပွန်ဗျိုင် မေနအံင်လှိုင် လေဝ်ဟုံတပက်ရ။

ညးဒင်ကီုကသပ်ဗျိုင် ဒင်အံင်သာန်သုကူ ဖိန်ရ ဟုံကွာန် ပရေင် ထပက်စွတ်တံ လိက်ကသုက်ဒေါ်ပန်ပေန်ကံ ဆဗိုတ်အရေဝ်ဂွံသီကီု ပရေင်ဗျိုင်ကွာန်ပကာမရောင်ကီုလေဝ် သက်ပွန်ဗျိုင်မေနအံင် လှိုင်ဟုံကောန်ဒိုင် ပရေင်ဖိတ်လလမ်မွဲအလန်ခပ်ဂှ် ဝှ်ဆိုက်ကေတ်ရ။

ပွဲကီု ဒေါ်စွတ်သမ္ဘိ ထပက်စွတ်တံ အေနဗျိုင်အေ ပေင် (၄) သွာ် ကံဂှ် လှိုင်အလိုအသီတံ လှိုင်ကော်ရပ်လွဟ် ကောန်ဂကူကောန်

ပျိုန်ထွေး ပရူပရာလိက်ကသုက် NCA (ဝါ) လိက်ကသုက်ဒေါ်ပန်ပေန်အလုံကွန်ဗျိုင် မတုပစိုတ်ထွက်လင်

တေဇမန်၊ ဂိတုနှစ်ဝေမ်ဗာ (၁၄၊ ၁၁၊ ၂၀၁၉)
 လိက်ကသုက် Nationwide Ceasefire Agreement - NCA ဝှ် ပေင်အာ (၄) သွာ်ကူရ။ ဆဂး ဒေါ်သီကီုပရေင်ဗျိုင်ကွာန်၊ ဒေါ်သီကီု ပရေင်ဖိတ် လလမ်တံဂှ် ဒေါ်ဒေင်ခက်ခိုဒ်အိုတ်ဒိုင်တဲ ဝကော် ရပ်လွဟ် ကောန်ဂကူကောန်ဗျိုင်အရေဝ် (၁၀) ဝကော် ဟေင် ထွက်လပ်စွတ်တံလိက်ကသုက် တဲဒှ်အာရ။
 အပွဲကော် ရပ်လွဟ် ကောန်ဂကူကောန်ဗျိုင်အရေဝ် ထွက်လပ်စွတ်တံ (၁၀) ဝကော်ကံဂှ် ထွက်လပ် စွတ်တံ မွဲအခိုင်ခပ် ဟုံသေင်ရ။ ပွဲသွာ် (၂၀၁၅) လက်ထက်သမ္မတဗျိုင်ဂြိုင်ဂှ် ဝကော်ရပ်လွဟ် (၈) ဝကော်တံ ထွက်ကာစွတ် တဲတဲ ပွဲသွာ် (၂၀၁၈) လက်ထက်အလိုအသီအေနအေဝ်ဒီကံဂှ် ဝကော် ရပ်လွဟ်ကောန်ဗျိုင်အရေဝ် (၂) ဝကော် ထပက်ထွက် ကာစွတ်တံ လိက်ကသုက် (အေနဗျိုင်အေ) ကံရ။
 ပွဲကီုအသေအဟာန် အေနဗျိုင်အေ ပေင် (၄) သွာ်ဂှ် ဝကော်ထွက်လပ်စွတ်တံသိုတ်အိုတ် တိုန်စိုပ် ဟုံဗာန် နွံကျိုင်ကီုရ။ ဆေင်စပ်ကီု ကိစ္စပရူပရာဝှ်တဲ "ထွေးဟုံတံတေဝ် ဟုံတံကံတဲ ဝကော်တိုန်စိုပ်ဟုံဗာန် တံဂှ်လေဝ် ဟုံတံညးတံကီု ညးတံကော်လေဝ်" သာ်ဝှ် ဂဗျိုင်ဒင်ပရေင် မေနအံင်လှိုင်ဟုံဂးကာဂလာန် သာ်ဝှ်ရ။
 တဲပွန် "ချီုလိက်ကသုက် NCA ဝှ် ပေင်ကျိုင် (၄) သွာ်တဲရ။ ဆဂး နိုလှဟ် အရာတောတက် ဟုံမွဲ စအေဝ်ကီု ဒေအာန်ကီုပေင်ပတေဝ်တဲ ဘူဗျိုင်ကျိုင်ကီု

ဝေင်သံသယ၊ ဝေင်ဂဝီင်၊ ဝေင်အာယာတတံကောင် ညာတ်ကေတ်" သာ်ကံ ညွှိပ်ပွန်ဗျိုင် သပ်မူတူ သေဝီဝ် ညးဟုံတံကံထွေးကာ ပွဲအသေအဟာန် အေနဗျိုင်အေ ပေင် (၄) သွာ်ဂှ်ကီုရ။

ပွဲကီုမံက်ရုပ်ရ် ပရေင်ဖိတ်လလမ် (အေနဗျိုင် အေ) ရ်မွဲ အမိက ဒးယှိုင်ကျိုင်ကီု ဝေင်သွဟ်သွန်ညီ သာရောင်။ ပံင်ကော်အာကျီုပ ညီုပွင်သီကီုတဲ ဒး မံက်အာရုပ်ရ်ရောင်။ အတိုင်တုပလပ်စိုတ် ထွက် လပ်စွတ်တံ ပွဲလိက်ကသုက်အေနဗျိုင် ဒးသွဇိုဟ် နက်တဲ ဒးမံက်အာရုပ်ရ် နဒိုင်နတဲထေက်ရောင်။ ဝေင်အတ္တ၊ ဝေင်အာယာတ၊ ဝေင်ကေတ်မာန်ချီုလှိုင် ညးညွှ်ဒ် ဒးဝေင်ပါရောင်။

ဟုံတံဂှ်ရ ပွဲကီုအခန် (၃) လိက်ကသုက် အေနဗျိုင်အေကံ တံင်တုပစိုတ် နံသာလှိုင်ရောဂှ် ဆက် မံက်ထွေးကာ အတိုင်ပွဲသွက်ကံရ။

အခေါင်ကေတ်ဒင်ပရေင်ဗျိုင် သွာ်အာကျိုင် ပွဲပွဲဝေးဝေး
 (၈) ဒင်ပွန်အလိုအသီကီု ဒင်ပွန်ဂကော် ရပ်လွဟ်ကောန်ဗျိုင်အရေဝ်တံ စပ်ကီုအခေါင်အာကျိုင် ပွဲပွဲဝေးဝေးတဲ တုပစိုတ် အတိုင်တင်နင်ပွဲသွက်ဝှ်ရ။
 (၉) ပါနုဒွာ်ကုတ်သမ္ဘိလပ် အပိုင်အခြာ သွက် သွာ်ဂိုကျိုင်တဲ နကာယျိုင်မိုဟ်မာန် ဟုံရပ်လပ် လွဟ်မွဲ အခေါင်အာကျိုင်ပွဲပွဲဝေးဝေး မွဲကီု။
 (၁၀) အပွဲတဲဒင်ပရေင်ဗျိုင် ထိုင်ဒင်လပ်ဂှ် နကီုလွဟ်မွဲအာကျိုင်မွဲမွဲနကီုတင်တုပစိုတ်သိုတ်လှိုင်

သွက်သွာ်အာကျိုင်။

ပွဲပရေင်ကျိုင်စိုဒ် မာန်ညးဗျိုင်ကွာန်
 (၉) ဆေင်စပ်ကီု ပရေင်ဖိတ်အာမာန်ညးဗျိုင်ကွာန် တံတဲ ဒင်ပွန်အလိုအသီ ကော် ဝကော်ရပ်လွဟ် ကောန်ဗျိုင်အရေဝ်တံဂမၠိုင် တုပစိုတ်တဲ သွက်သွာ် ဒွေတ်ဗက်အာ အတိုင်တင်နင်ပွဲသွက်ဝှ်ရ။
 (၁၀) ဆေင်စပ်ကီု ပရေင်စသုင်၊ မံင်စံင်၊ ပရေင် ထတ်ယုက်၊ ပရေင်ပညာ ကော် ပရေင်ဖေအံင်ဗျိုင် တံတက် ဒေသန္တရတံ ပံင်ကော်ညီုပွင်တဲ မွဲရီပင် ထံက်ပင် တင်နွံပိုက်တံဂှ်ရောင်။
 (၁၁) လျူကုမာန်ညးဗျိုင်ကွာန်မွဲမွဲ၊ ပလိုပလတ် ဂုဏ်သိက္ခာ၊ ပွဲမသွပရိက်ကြမ်ကြမ်ကြမ်၊ ပွဲမရပ် ကွေတ်စုတ်စုတ် မသက္ကုကျီုသွာ်ပညာဒေ၊ ပွဲမတံင်တြီ လှိုင်ကးမွဲဟုံကီုညးနု၊ ပွဲမပျုပျု၊ ပွဲမဆက်ဆော်ပိုပြင် ညံင်ရဟုံသေင်ကီုမွဲဟုံ၊ ပွဲမဖျေံထိုင်၊ ပွဲမဂစိုတ်၊ ပွဲ မကလေအံင်ထေဝ် သွဟုံဝှ်ရ။
 (၁၂) လျူကုမာန်ညးဗျိုင်ကွာန်ဒေသတံ သွက် သွာ်ထေဝ်ကေ့ စူးသာတိတ်အာ နုဌာန်ဒိုင်ပဒတ် တပ်မူလ ကော် ပြိုင်ပဆေထေဝ် နနုအမေ့ သွဟုံဝှ်ရ။
 (၁၃) မပွဲကျိုင်ညးနု၊ ပိုန်ဒြပ်၊ ဖေဝ်မ၊ ဖြဟတ် ကမောန် ကော် လျိုင်ဒလေင်ကေင်ကာတံဂှ် အာတ် ကေတ်နနုအမေ့ နုမာန်ညးဗျိုင်ကွာန်တံ သွဟုံဝှ်ရ။
 (၁၄) မသက္ကုကျီုဟုံတံဒှ်ဒှ် ဖန်ဗဒ်ကေတ် ဂပုတ် တဲဒှ်ဒှ်၊ ပွဲမရပ်စပ်ကေတ်အရေဝ်ကီု ကီုဒုတ်ဒက် ကုမာန်ညးဗျိုင်ကွာန်တံ ဟုံဝှ်တဲ အတိုင်သွာ်

ညပဒေဟေင် မွဲရေင်ကျိုင်အာရောင်။

(၁၅) ပွဲမသီပိုင်ကေတ် တံဝါဗျ၊ ဂု မာန်ညး ဝေးဒေသတံ ပွဲအမေ့ ကော် ပွဲမပြိုင်သွဲ သွဟုံဝှ်ရ။
 (၁၆) ပွဲမပလိုပလတ်၊ ပွဲမကျွတ်ကေတ်၊ ပွဲမပိုင် ကေတ် ကော် ပွဲမကေတ်ကာဟုံမွဲကီု အခေါင် ကပေါတ်ကညေတ် ညးဂမၠိုင်ပိုင်တြီ သွဟုံဝှ်ရ။
 (၁၇) ပွဲမသွဝါတ်ဂါတ် ကွာတ်လဒ်အခေါင်အပို မဆေင်စပ်ကီု ကတ်ဗျောန်ပညာ၊ ပွဲမပလိုပလတ် က ပေါတ်ကညေတ်ကြိုသာဗာ ကော် ဘာဗျောန်လိက်၊ စမြိုင်တံကီု၊ ပွဲမသွဝါတ်ဂါတ်ကြတ်ဒေါ် ညးလျိုင် ပရေင်ပညာ ကော် ညးမကတ်ဗျောန်မံင်ပညာတံ သွဟုံဝှ်ရ။
 (၁၈) ပွဲမဒီလျတ် ဝီဗေတ်ဒွဲဒေအခေါင်အပို စပ်ကီုပရေင်ထတ်ယုက်ညးမွဲမွဲဒှ်ဒှ်၊ ကာလယိုက် ပလံင်ကပေါတ်ကညေတ် သွအထံက်ကီု ပရေင် ထတ်ယုက် ကော် ဂဗျိုင် သွက်မာန်ညးဗျိုင်ကွာန် မကီုလပ်အခေါင် နသွာ်ပညာဒေဒှ်ဒှ်တံကီု ပွဲ မသွဝါတ်ဂါတ် စိုဒ်တြတ်ပဒေါ် ကမောန်ပရေင်ထတ် ယုက်တံဒှ်ဒှ် သွဟုံဝှ်ရ။
 (၁၉) စပ်ကီုမာန်ညးဗျိုင်ကွာန်တံ ပကော် ပကော်ဖေဝ်မ၊ ကုသာန်သွဲရာန်ပိုက် ကပေါတ် ကညေတ် ကော် ညေဝ်၊ သတ်၊ စတံတဲ ပွဲမသွဝါတ် ဂါတ် စိုဒ်တြတ်ပဒေါ် သွဟုံဝှ်ရ သာ်ဝှ် ပါလုပ်ဒိုင် ပွဲတင်တုပစိုတ်ဂမၠိုင်တဲ ပွဲလေဝ်ကံ အုပ်ကျေံနို စဝှ်ကွာရ။

လွေင်ဂတေဝ်မွဲ မကံပျိုန် ထွေးအာပွန်ရောင်

မွာန်ညီကိဟာ ?

တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေး သဘောတူစာချုပ် အကောင်အထည်ဖော်မှု ဆိုင်ရာ ညှိနှိုင်းအစည်းဝေး) ရှိလေပေ ဟုဆိုရ။

ပေါ်သီကီပညီပညာ ဂကောံမေံကံရပ်ရဲ JICM ရှိ ဟုဆိုတဲ့ ချုပ် သကိုင်ဂကောံရပ်လွတ်ကောံနကူကောံနချင်အရင်တံ နကီဂကောံ ညးကီညးကီ ဗက်ဆိုကို သကိုင်ပွာန်ဖွေ်မေန်အင်လှောင် တွတ်မြာကိုရ။ ပွဲကလဆိုဂပ ကုသကိုင်ပွာန်ဖွေ် မေန်အင်လှောင် ပိုင်ပွဲယရေက် ကောံနအာ ပေါ်သီကီပညီပညာဂကောံမေံကံရပ်ရဲ JICM ဝဲ မပြဟ် မာန်ရှ် ဟိုဂးသီကီလပ်ညးညွှံ့ကိုဂးရ။

ယပ်ရကောံရေပညီပညာ JICM ရှိမှူး အလိုအသီ၊ ဒပ်ပွာန် ကောံ ဂကောံရပ်လွတ်ကောံနကူကောံနချင်အရင်ဂမ္တိုင်တံ ချပ်ရန် လပ် သွက်ပွဲသီကီအာ ပရေင်ဂွဲကောံနပေါ်သီကီပေန်လုင် ၂၁ ဝဲကွဲ အလန်စတုတ္ထတေံရ။ ဆဂး အတိုင်လွတ်ကောံနချင်အရင်တံ ရန်လပ်ဂွဲ ညးချုပ်ညးတံဒ်အာ ပရေင်ခက်ခဲကိုတရဲတဲ သွက်ပွဲ ဖိုင်တပ်ပညီပညာ သွက်ပွဲဆက်ကောံန သဘင်သီကီပေန်လုင်ဂွဲ လေပ် ယောင်ယာအာရ။

ပရေင်ပညီပညာ ဖိုင်တပ်ဂီလီလတ် ယောင်ယာအာတဲ ပရေင်ဂွဲ ဆက်ကောံန သဘင်သီကီပေန်လုင် (၂၁) ဝဲကွဲ အလန်စတုတ္ထ တေံလေပ် အယောင်အလာ ဟုံချိတ်ပျိုတ်ရ။

ပရေင်ခက်ခဲဆိုအိအာ သီကီပရေင်ချင်ကွာန်အကြာ ဂကောံ ထပက်လပ်စွတ်တဲလိက်ကသုက် (၁၀) ဂကောံတံကို အလိုအသီ- ဒပ်ပွာန်ရှ် ဝဲကြာနကူ တွဲစွတ်သမ္တိထပက်လိက်ကသုက်ဒေါပန်ပေံ ပေင် (၃) သွာံ၊ သွာံ (၂၀၁၈) အံက်တပ်ဗာ (၁၅) တေံဂွဲ ချုပ်သကိုင် ဂကောံရပ်လွတ်ကောံနချင်အရင်-အလိုအသီ-ဒပ်ပွာန် ခွဲဆိုဂပသီကီ ညးညွှံ့တဲ နလွတ်ဒပ်ပွာန်တံ ပတိုန်ထွေးကျင်လတူ ဒးဒိုင်ဂတိပိုင် 'ပရေင် ပါတိတ်' ကို 'ဒပ်ပွာန်ဒးနွဲမေံဟေင်' ဓါတင်ဂဲတဲ ပေါ်သီကီတက်ကျာ ပရေင်ချင်ကွာန်ရှ် ခွဲခက်ခဲဆိုအိပ ခိုတွဲကံရ။

အတိုင်ခွဲခက်ခဲဆိုအိပရဲ ဆက်ကောံနအာ သဘင်သီကီ ပရေင် ချင်ကွာန်ကီနချင် ကောံ သဘင်သီကီပေန်လုင် (၂၁) ဝဲကွဲ အလန် တတိယဂီလွတ်ဒပ်ပွာန်တံကရေပ်ရေတ်ကျင်ကုဂကောံရပ်လွတ်ကောံန ချင်အရင်တံ ပွဲကို ကလူပရေင်ချင်ကွာန်ရှ် ပါနကီ တင်လိုင်ညးတြဲညး ဖြဲ (ကျားမတန်းတူရေး) ရှိတဲ ပွဲကို ကလူပရေင်ချင်ကွာန်ရှ် စပ်ကိုအခေါင်အရာ ကောံနကူကောံနချင်အရင်တံနာနာသတ် မု လေပ်ဟုံပွဲအခေါင်သီကီပတိုန်ထွေးရ။

နူဂဲတဲ ပေါ်သီကီတက်ကျာပွဲလုပ်သွာပ်ဂီ ပိုင်တြဲင်ကွာတ်အာရ။ ယပ်ခါရ ပေါ်သီကီပညီပညာ ဂကောံ JICM ရှိ ဆက်မှူး ကမ္ဘာတီပိုင် တော်မင်ရင်ဒေါပန်ပေံရှ် JMC ရှိလေပ် ဆက်ကောံနအာမာန်တဲ၊ ပွဲကိုကမ္ဘာတီပိုင်တော် သီကီပရေင်စိုဟ်လလမ်ကီနချင် UPDJC ရှိလေပ် လမျိုဆက်လုပ်အာရ။ လမျိုလွေင်ကမ္ဘာတီပိုင် ဆက်လုပ်အာတဲ မု သဘင်သီကီပေန်လုင် (၂၁) ဝဲကွဲ အလန်စတုတ္ထ ရွဲဆက် ကောံနအာမာန်ရ။

စတံကျင်နူကို လတူတင် 'ပရေင်ပါတိတ်' ရှိကို 'ပရေင်ဒပ် ပွာန်ဒးနွဲမေံဟေင်' ဓါတင်ကံဂို ဆိုအိတဲ ဆိုအိပဒိုင် အတိုင်ရှ်ရ။

လွတ်ကောံရပ်လွတ်ထပက်လပ်စွတ်တဲ ၁၀ ဂကောံတံဂို ကွာသွာံ (၂၀၁၉) ကံဟုံအိုတ်မှူး ညင်ဂွဲခိုဆိုဂပသီကီအာ ကုအလိုအသီ- ဒပ်ပွာန်တဲ ကိစ္စသွက်ပွဲဆက်ကောံနအာ သဘင်သီကီပေန်လုင် (၂၁) ဝဲကွဲ အလန်စတုတ္ထ အလန်ပွန်ရှ်လေပ် ပလေပ်ပလေတ်လပ်ကိုရ။

နူကွာပေါ်သီကီဆိုဂပလုပ်သွာပ် ဟုံဒ်ကီ ဒးကောံနသွာအာပေါ် ဆိုဂပပလေးတဲ ပွဲကိုပေါ်ဆိုဂပပလေးရှ် တင်သီကီတံဂို ပညီပညာဖိုင် တပ်ညးညွှံ့ပွဲကို ဆိုပွဲပလေးရှ်တဲမှ ဆိုဂပပွဲလုပ်သွာပ်ကောံ ဖိုင် တပ်လပ်ရ။ ဆဂး လွတ်အလိုအသီ-ဒပ်ပွာန်ရှ် ဆိုပွဲပလေးရှ် ညးတံ ဟုံမိက်ဆိုရ။ ဆိုပက်ဂို ဆိုနကီလုပ်သွာပ်ဟေင် သီကီအာညးညွှံ့ ပွဲကို ပေါ်သီကီလုပ်သွာပ်ဂီ ဂးရ။ ဆဂး လတူစာတ်ဒိုင် သွက်ပွဲဆိုဂပ ညးညွှံ့ အကြာဓါလွတ်ရှ် ပွဲပလေးလေပ်ဟုံသေင် ပွဲလုပ်သွာပ်လေပ်ဟုံ သေင် ဆိုပီပြင် ဒစးဒိုင် (စိုဒိုင်) တဲမှ ဆက်ဆိုအာ ပွဲလုပ်သွာပ်ရေင် ပညီဖိုင်တပ် ပွဲလပ်ညးညွှံ့ရ။

ပညီဖိုင်တပ်လပ်သတ်ပွန်ရလေပ် ပွဲကို တွဲစွတ်သမ္တိထပက်စွတ် တဲ ပေင် (၄) သွာံတဲကျင်ရှ် ခွဲခက်အာကို ချုပ်သကိုင်လွတ်ကောံ ကောံနချင်အရင်တံ (သကိုင်ပိုင်ဖွေ်-ဥက္ကဋ္ဌသေံ ယျတ်သေတ်) ဟုံဒ်တိုန်အသေအဟာန်ရှ်တဲ ပရေင်ဆိုဂပသီကီတံဂိုလေပ် ခွဲဆိုအိပ ပွန်ရ။

ပရေင်စိုဟ်လလမ်ဂွဲ ဒေါဒေင်ဒိုင် ပွဲကိုထပက်စွတ်တဲလိက်ကသုက် တဲဂီဖိုဟ်ရ။ ကောံနဂွဲသဘင်သီကီပေန်လုင် (၂၁) ဝဲကွဲ ပေင်ကျင် (၃) ဝါတဲဂီရလေပ် ကြက်ရှ်သာ သွက်ပွဲဒက်ပတန်ကီနချင်ဖေပ် ဒရေင်ရှ် ဝှုသပါဒိုင်ဖိုဟ်ရ။

ပရေင်စိုဟ်လလမ် အကြာကောံနချင်အရင်တံကို အလိုအသီဂီ လက်ထက်အလိုအသီပွာန် (၁၉၈၉-၉၇) တေံလေပ် ဂကောံရပ်လွတ် ကောံနချင်အရင် (၁၇) ဂကောံ၊ ဝဲကျင်တင်တုပီတဲ ဒေါကျင်လပ် ပန်ပေံတဲ ပွဲကြဲ သျိုင် သွာပ်ဒက်ပတန်ချင် (၂၀၀၈) မံက်ကျင်တဲဂီ ပရေင်လိက်ကသုက်ဒေါပန်ပေံ NCA မံက်ကျင်ရ။

ပညီပညာကျင်လိက်ကသုက်ဒေါပန်ပေံ NCA တဲဂီ သွာံ (၂၀၁၅) ဂိတုအံက်တပ်ဗာ (၁၅) ရှိ ကရင် (KNU)၊ ကရေင်ရေင် တွင်ဗုဒ္ဓဘာသာ (DKBA)၊ ယင်သီပရေင်စိုဟ်လလမ် (KNU/KNLA-PC)၊ သေံ (RCSS)၊ ပအိုဝ် (PNLO)၊ ချေင် (CNF)၊ ရခိုင် (ALP)၊ ဒပ် ကွေးဘာ (ABSDF) (၈) ဂကောံတံ စထပက်ကျင်လိက်ကသုက်ဒေါပန် ပေံ အလုံချင်ရှ်ရ။

နူဂဲတဲ သွာံ (၂၀၁၈) ဂိတုဖေပ်ဝါရီ (၁၃) ရှိ ဖေံချင်မန်တိုကို ဂကောံလာဟူ LDU တံ ထပ်လုပ်ထပက်လိက်ကသုက်ပွန်တဲ ဂကောံ ရပ်လွတ်ကောံနကူကောံနချင်အရင် ထပက်လိက်ကသုက်တံ ခွဲ ကျင် (၁၀) ဂကောံရ။

ချင်အရင်တံကို ချပ်ရန်ပလေပ်ပလေတ်လပ် သွက်ပွဲဆက်ကောံနအာ သဘင်သီကီပေန်လုင် အလန်စတုတ္ထပွဲပွန်ရေင်ရှ် ဖန်ရန်လပ်ရ။

ဆဂး ညးအာဒိုင်ချုပ် ပွဲကိုလွတ်ကောံရပ်လွတ် ကောံနကူ ကောံနချင်အရင်တံ (၁၀) ဂကောံ (PPST) ကောံ ဗတ်ဗမာ (ငြိမ်း ချမ်းရေး လုပ်ငန်းစဉ် ဦးဆောင်အဖွဲ့) ဥက္ကဋ္ဌ ယင်သီကလေင်ဒက်ပတန် ချင်သေံ (သျမ်းပြည် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးကောင်စီ(RCSS) သကိုင်ပွာန်ဖွေ် 'ယျတ်သေတ်' ရှိ ခွဲခက်ခဲကို ပရေင်အာတရဲတဲ ဟုံ ခွဲတိုန်ပေံရှ်ရ။

ဟိုတ်ခေံရှ် နူလွတ်ဒပ်ပွာန် (အလိုအသီ) တံ ဝဲဒွာကျင်ပရေင်အာတရဲ လွတ်တိုက်တဲ အစီရန်ပြင်သွာံအာ ပရေင်အာတရဲ ချာန်ကျာရှ် နကီ တရဲညးတံ ပလိုထေံအစီရန် သွက်ပွဲတိုန်စိုပ် အသေအဟာန် စွတ် သမ္တိထပက်စွတ်တဲ ပေင် (၄) သွာံရှ်ရ။

လွတ်ချုပ်သကိုင်ကောံနကူကောံနချင်အရင် ထပက်လပ်စွတ်တဲ လိက်ကသုက် ဒေါပန်ပေံ (၁၀) ဂကောံတံဂို ဟိုတ်နူ ချုပ်သကိုင်ညးတံ (သကိုင်ပွာန်ဖွေ် သေံ ယျတ်သေတ်) ဟုံဒ်တိုန် ပေံရှ်တဲ သွက်ပွဲချင်ရန် သီကီ စပ်ကိုသီကီပညီပညာ မေံကံရပ်ရဲ JICM (တစ်နိုင်ငံလုံး ပစ်ခတ်

စွတ်တဲ အကြာအလိုအသီကီနချင်ကို ဂကောံရပ်လွတ်ကောံနချင်အရင်ဂမ္တိုင်

အဆက်နုမုက်လိက် (D)

လက်ကရဲစး (background) ခေံ ခိုဟ်မံင်၊ ကူညာအံ ဒပ်ပင်ကောံပို ယပ်ရခိုင်မံင်တေံ ဝဲ ခေံ ပဂေတ်ပိုဂို ခေံပဂေတ် ဟုံပွဲပုဟ်၊ လျဟ် ခေံ ပဂေတ်ဒပ်ပင်ကောံသွာပ်ကျာတေံ ဝဲ ခေံ ပဂေတ်ရှ် ခေံပဂေတ် ဟုံပွဲပုဟ်၊ ဝဲ ခေံပဂေတ် ပိုဂို ယပ်ခေံပဂေတ်ဟုံပွဲပုဟ်ဟိုတေံ တင် ဒတ်လိုင်ပိုကေတ် ရှ် ပိုညင်ပွဲပေင်ရှ် ဝဲညီသာပိုဒးနွဲကောံ၊ ပရေင်ကောံတွဲဒ်ပို ဒးနွဲကောံ၊ ပွဲကူပိုလေပ် ဟုံပြေးပုဟ်၊ ကို ဂကူဒ်မံင်ပဋိပက္ခဂလိုင်ရှ်လေပ် ပြေံပြင် ကောံတေံ မွဲပိုကေတ်ရှ် မွဲပိုအာတ်ရှ် မွဲပို မိက်ပွဲဂွဲ အတူစပ်ညီသာပိုအတူဖြာတ်ပိုရ၊ တင်ဒတ်လိုင်ပို ပိုယောင်ဟုံပွဲပုဟ်၊ ညီခေံ ကဆောက်ဗက် ပိုယောင်အာကောံတေံ စိုတ်အဲတေံ အာရ၊ ဘိုအိပိုဝဲသရိဟ်ရနွဲ။ အတိုင်ရန်တဲပို ပိုအာဂို ပိုဒးပကောံလပ် ဇီနီနီဟ် ဇီနီလွတ်တဲ ပိုပလေပ်စလပ်တဲ ယဝ်ပို အာကောံတေံ တိုင်ပက်ပိုကေတ်ရှ် ခြာဟုံ လအံ ခေံဒးပွဲကောံ၊ အကောံအရာဒူးကပ် လေပ် ခေံကိုကျင်ယျ၊ အတူခေံကိုကျင်ကံဂို ပိုဒးပလေပ်တိုန်ကောံ အဲညာတ်ပိုဂို မိက်ပွဲဖတိုက်ဖအောင်ပိုဂိုလေပ်။

